ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

CORNER PRITCHARD AVE. & McGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

иходить два рази на тиждень.— в середу і суботу. —— Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

РІК IV. Ч. 72. СУБОТА, 9. ВЕРЕСНЯ 1922. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, SEPTEMBER 9th, 1922. No. 72. VOL. IV.

The Provincial Library City

ЗАЯВЛЯЮТЬ СЯ ЗА ЗНИЖКОЮ ДЛЯ ЗЕЛІЗНИЧНИКІВ.

Шапові робітники проти рішеня ради помиреня.

Так звана рада помиреня, яка розбирала спір між канадійськими зелізничими компаніями і їх шаповими робітниками ізза знижки платні для сих послідних, предложила оноді домініяльному міністрови праці Дж. Мордокови свої звіти.

Звіт більшости, підписаний предсідателем ради Ал. Смитом і представником зелізничих компаній І. Пітбледом, рекомендує:

1) Обі сторони, себто зелізничі компанії і шапові робітники, повинні розпочати так скоро, як лише на се позволять обставини, конференцію в справі встановленя сталої платні.

2) Проголошена компаніями знижка платні повинна бути в силі від 15. серпня, а коли прийде до остаточної угоди в справі платні, нова скаля платні має обовязувати від 16. липня.

Звіт меншости, підписаний представником шапових робітників Дж. Симпсоном, заявляє, що рада помиреня не сповняла своїх обовязків, до яких була покликана. Колиб була їх сповняла, зелізничі компанії повинні були предложити докази на оправдане проголошеної ними знижки платні, яку вони хочуть ввести в житє. Без сих доказів неможливо є раді предложити звіт в справі знижки платні і тому він (Симпсон) заявляє, що справа перед радою ще не розбирала ся.

Компанії приймають рішенє, робітники відкидають.

Домініяльний міністер праці отримав вже від зелізничих компаній Кенедієн Песифік, Кенедієн Нейшінел і Гренд Тронк Рейлвейс повідомленє, що вони приймають рішенє ради помиреня, зглядно більшости її членів в справі знижки платні для зелізничих шапових робітників і є готові ввести рекомендації ради в житє.

Натомість шапові робітники повідомили через свою юнійну екзекутиву міністра праці, що вони не приймають рішеня більшости членів ради помиреня в справі знижки платні і не будуть йому підчиняти ся. Вони заявляють, що таке рішенє не полагоджує спору між ними і компаніями і лишає справу такою самою, якою вона була перед назначенем ради. Робітники домагають ся, щоби ціла справа сталої скалі платні була розслїджена і потім щоби з сего був зданий звіт, а не щоби полишати її будучій конференції між робітниками і компаніями. Вони домагають ся, щоби їх справа була піднята наново.

СОВІТИ ЗНОВ ЗАБРАЛИ ВІД АНГЛІЙЦІВ 2 КОРАБЛІ.

БАТУМ, 7. вересня. — Російські портові власти забрали ще два британські кораблі: "Гедвідж" і "Лейді Елінор".

З Константинополя отримано відомість, що як кораблі не будуть звільнені, Британці вишлють до Батуму фльотилю воєнних кораблів і заберуть їх силою.

Зміна дати конгресу Ч. І. П. С.

МОСКВА, 29. липня. — Міжнародний конгрес Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів переносить ся на 20. листопада с. р.

ТУРЕЦЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ РОЗБИЛИ ГРЕЦЬКУ АРМІЮ.

Греки втратили 35 тисяч людий в убитих і ранених.

Грецькі війська, які відступають в напрямі Смирни перед армією турецьких націоналістів, зістали цілковито розгромлені.

Передні сторожі наступаючої турецької армії находять ся менше як 30 миль від Смирни.

Грецькі втрати від розпочатя кампанії обчисляють після анґорських жерел на 50:000 людий. З того 15.000 взято в полон, а 35.000 є убитих і ранених.

Анґора доносить також про захоплене цілих грецьких армейських корпусів полудневого крила.

До Смирни втікає 200.000 Греків і Вірменів, яких прибутє грозить пошестями і голодом.

Положенє в Смирні стає щораз критичнійше. Деякі Англійці і инші чужинці втікають на свої кораблі. Французи і Італійці висадили на беріг своїх моряків.

Англія вислала полевого маршалка лорда Пломера, щоби обняв оборону Константинополя, загроженого побідною армією турецьких націоналістів.

В той сам час 9 британських воєнних кораблів прибуло до Констанци, щоби не допустити до здійсненя пляну Совітської Росії, яка має ніби вислати морем військо, щоби помочи турецьким націоналістам напасти на порт.

Греки просять о перемирє.

Представники Франції, Англії і Італії в Константинополі повідомили представника правительства турецьких націоналістів, що Греки є готові евакуювати Малу Азію, коли негайно буде заключене перемирє. Вони запропонували, щоби делеґати від грецького і турецького правительств зібрали ся в Ярінді.

СТРАЙК ТЕКСТІЛЬНИКІВ В АМЕРИЦІ ЗАКІНЧЕНИЙ.

ЛОРЕНС, Масс., 31. серпня. — Вчера скінчив ся страйк текстільних робітників в Лоренс, Масс., коли дві останні фабрики "Метуен" і "Пембертон" згодили ся сповнити домаганя "Юнайтед Текстайл Воркерс" і заповіли, що з днем 5. вересня буде привернена давна скаля платні.

Одинока фабрика, в якій ще не прийшло до полагодженя страйку, се "Патчог-Плимавт". Але є надія, що в слідуючім тижні прийде також до порозуміня між зарядом сеї фабрики а представниками робітників.

ЛОРЕНС, Масс., 29. серпня. — Три текстільні фабрики "Мономак", "Катама" і "Акадія", які належать до одної і тої самої компанії, згодили ся платити робітникам після давної скалі платні. Страйк у фабриках розпочав ся був 1. марта, коли заряд фабрик хотів знизити платню о 20%.

ЖЕНЕВА, 29. серпня. — "Ліга Націй" приняла предложенє Американського Запомогового Товариства, яке згодило ся харчувати російських збігців в Царгороді, останки армії контрреволюційного провідника Врангля. Крім сього АРА зобовязала ся дати готівку в сумі $25.000 на перевезенє їх до ріжних країв Европи. На ту саму ціль призначила "Ліга Націй" $175.000.

ВІСТИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

У. С. Р. Р. ПРОГАНЯЄ ПОЛЬСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО.

ЛОНДОН, 1. вересня. — Доносять, що правительство Української Соціялістичної Радянської Републики заявило польському посольству в Харкові, щоби воно опустило Харків і Радянську Україну.

Причиною прогнаня польського посольства з Радянської України є викрите шпигунської діяльности, якою те посольство занимало ся на території Радянської України.

(Перед кількома днями доносили телеґрами про масове арештоване Поляків в Харкові і Києві, які під покришкою торговельних аґентів ріжних польських фірм займали ся шпіонажею в користь польської держави.)

АРА буде продовжати ратункову акцію на Україні.

ЛОНДОН, 1. вересня. — Через невдоволяюче положенє в полудневих ґуберніях України і на Кримі Американське Запомогове Товариство (АРА) рішило продовжати ратункову акцію в тих районах. Таку заяву зложив Волтер Л. Бравн, директор АРА.

"Правдоподібно прийдеться ще харчувати через зиму около 3,000.000 дітий по містах полудневої України", заявив Бравн. "Продовженє ратункової акції на такі розміри стало можливим через призначенє на ту ціль фондів в сумі $1,250.000, присланих американською жидівською запомоговою організацією "Амерікен Джувіш Джойнт Дистрибюшен Коміті".

Зі звіту Бравна виходить, що сьогорічні жнива в полудневих ґуберніях України вистарчать на прохарчоване сільського населеня до нових жнив, але по містах буде значний брак поживи. Під теперішну пору голоду нема. АРА харчує около 2,000.000, передовсім дітий. Головна акція АРА буде звернена в напрямі лікарської і санітарної допомоги, під котрим то зглядом не скоро буде можна надіяти ся поліпшеня відносин.

Поміч Червоної Армії.

Ще до сього часу не перестають надходити в Подільський ґубземвідділ відомости про участь, яку взяли в засівній кампанії на Поділю частини червоної армії. Правда, повної картини участи в засівній кампанії з боку червоноармійців сі відомости не дають, вони відривкові, але всеж видно, що робота зроблена велика.

На Гайсинщині, наприклад, військові частини поділили були територію повіта на три ділянки і давали на с.-г. роботи і людий і коний. На кожду ділянку призначав ся один старший, що входив у згоди з уповноваженим земорганів, та одержував від нього знаряди на робочу силу. На кождій ділянці кількість військових частин досягала від одного полку до одної бригади. В першу чергу оброблювались поля червоноармійців і незаможних, в другу радгоспів, колгоспів і т. ин.

За весь час засівної кампанії військові частини, росташовані в межах ґубернії, дали для сільсько-господарських робіт 4832 людий, 9298 коний, зорали і засіяли 3860 дес. Крім того, влаштовано 340 аґітнедільників, мітінґів, бесід і сільських сходин.

ЗАСУД НА СМЕРТЬ КОНТРРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

МОСКВА, 6. вересня. — Ґазета "Правда" доносить, що на Україні засуджено на смерть за контрреволюційну діяльність 55 осіб. Український суд в Києві засудив 48 членів петлюрівських банд, які разом з приклонниками Тютюнника повстали проти української радянської власти. Всі засуджені внесли апель.

В Сімферополю молодий офіцир Николай Боженко, який під прибраним іменем проголосив себе кілька місяців тому назад царем Росії, зістав засуджений на смерть разом зі своїми 6 послідовниками, а його жінка і 7 инших зістали засуджені на вязницю.

(Місто Сімферополь находить ся в Кримі.)

Просвітна робота на Катеринославщині.

Просвітна робота на Катеринославщині починає налагоджувати ся. По музейно-виставочно-екскурсійній секції почала ся правильна робота. Розіслані були анкети по музеях ґубернії і інструкції про охорону памятників старовини і поза музейних цінностий. Тепер Катеринославський Краєвий Народний Музей — один з найбільших в Росії і на Україні.

Розвинено буде широку роботу по розкопці могил і для сего складаєть ся археольоґічна мапа Катеринославщини.

Добре поставлена справа в радянських партійних школах. Ще в марті відбув ся випуск шестої сесії Ґубпартшколи в 145 осіб. Випущено також 41 курсантів новомосковської повітової школи, склад якої дав 25 відсотків селянства.

31. мая весь штат ґубшколи перекинений був до повітової катеринославської школи з числом курсантів 29 осіб.

На повітах головну увагу звернено було на ліквідацію неграмотности.

Селянство і освіта на Полтавщині.

В той час коли на зїзді завідуючих трудшколами представник соціяльного вихованя повідомив зїзд про непевний і обмежений буджет для освітної справи, зазначивши про зачинене деяких шкіл, за неможливістю утриманя їх, представники з міст навпаки підкреслювали бажанє населеня перетворити школи 3, 4-ох річні в повні 7 річні і для сього скласти самим фонд на всі витрати. І дійсно, селяни с. Нова Гребля ухвалили відкрити в свому селі 7 річну трудову школу, забезпечити вчителів мукою, паливом, помешканем, бо зрозуміли вагу і необхідність освіти для своїх дітий і коли страшні примари голоду розвіялись, коли надії на врожай вже здійснюють ся, прокидаєть ся любов до культурно-просвітної справи. Богато сіл вимагають вчителів-режисерів, керовників хору і забезпечують їх всебічно. Такі великі села Лохвицького повіту, як Яхники, Жабки, Лука, Вороньки, Млини, Озеряни, та ин. Андріяшовка нераз звертались до політосвіти з проханем надіслати їм того, чи иншого фаховця, лектора. Заходами і почином самого селянства, більш незаможного, в с. Харківцях, Вороньках, Яхниках улаштовані народні будинки в бувших "гамазіях".

ЮРІЙ ЧІЧЕРІН ПРО АҐРЕСИВНІСТЬ ФРАНЦІЇ.

Каже, що Франція хоче знищити владу Совітів.

БЕРЛІН, 30. серпня.—"Аґресивна політика імперіялістичної Франції становить небезпеку не тільки для Німеччини, але й для цілого світа, а зокрема для Росії, бо Франція контролює держави малої антанти", заявив совітський народний комісар заграничних справ Чічерін в розмові про можливість здійсненя погрози Франції щодо окупації Рурського басейну.

"Мілітарний союз між Німеччиною і Росією не істнує", говорив дальше Чічерін. "Угода заключена в Рапалльо мала виключно на цїли полагодити економічні питаня та послужити за підставу до привернення приязних відносин між обома державами.

"Франція намагаєть ся знищити владу Совітів, які є перепоною в закріпощеню Росії заграничним капіталом. Франція старала ся в найбільш негідний спосіб представити в неправдивім світлі процес соціялістів-революціонерів, щоби підбурити умірковaних соціялістів в Англії і Злучених Державах проти Росії.

"Становище Франції в справі Грузії є навіть ще більш аґресивним. Франція обстоює, що справа Грузії остає неполагодженою а "Ле Темп" критикувала недавно правительство за те, що воно не приняло більш енерґічної політики в Грузії. Небезпека, що Франція схоче висадити свої війська в Батум, ще не проминула. Коли-б таке стало ся, тоді Совітська Росія, яка заключила мілітарний союз з Грузією, буде приневолена відповідно поступити".

Вертаючи до французько-німецької справи, Чічерін заявив, що заходить можливість нового конфлікту, який може не витворить ся з бажаня пімсти по обох сторонах, але радше з боротьби двох сильних фінансових груп: французько-німецької групи, на чолі котрої стоїть Гуго Стіннес, і англійсько-німецької групи.

"З упадком німецької марки — говорив Чічерін — і з обниженем німецької праці, капітал на підставі фізичного правила рівноваги, пічне випливати, а на його місце стане напливати до Німеччини капітал заграничний, передовсім англійський і французький, скуповлюючи і привертаючи до житя індустрію краю. Упадок марки є дуже на руку заграничному капіталови. Коли Франція старає ся берегти Рурський басейн при помочі мита, то вона робить се тому, що хоче запобігти напливови заграничного капіталу до Німеччини.

"Англія знова робить все, що може, щоби протиділати таким плянам Франції. Вплив такої ситуації є причиною, що Німеччина стала полем битви в боротьбі о світові ринки. Німці, а зокрема робітники, є тими, що програють, без огляду на се, котра з обох груп побідилаб.

"Кождий може зауважити, приглядаючи ся прохожим по вулицях, що пересічно Німець з кождим днем стає нужденнійший".

На запит, яка є його гадка відносно будучности Австрії, Чічерін заявив коротко:

"Одинокий вихід, який позістав Австрії — злучити ся з Німеччиною".

МІЖ СОВ. РОСІЄЮ І ЯПОНІЄЮ НАДІЮТЬ СЯ МИРА.

Відновляють зелізниче полученє з Владивостоком.

МОСКВА, 6. вересня. — Російські совітські круги є сильно увірені, що конференція з Японцями в Чанг-Чунґ принесе мир для Далекого Сходу і поширенє російської сфери впливів до Владивостоку.

Зелізнича адміністрація приготовляєть ся відновити пряме зелізниче полученє між Москвою і Владивостоком, а до Чіти вже йдуть потяги з европейської Росії. Також завязала ся компанія для воздушного полученя між Петроградом і Владивостоком.

ТОКІО, 28. серпня. — Російсько-японська конференція, на якій буде правдоподібно порушена також справа закупна північної части острова Сахаліну, зачнеть ся в Чанг-Чунґ 4-го вересня. Совіти будуть мабуть старати ся о признанє зі сторони Японії. Позірно конференція буде з сибірською Далеко-Східною Републикою, але на ній буде репрезентоване совітське правительство.

Японці почали евакувати Сибір.

ТОКІО, 5. вересня. — Японські війська розпочали евакуацію Сибіру. Корабель "Кумамото" повіз перший контінґент військ до Японії. Другий транспорт має відплисти нині.

Англійські робітники бойкотують корабель фашістів.

ЛОНДОН, 31. серпня. — Англійські портові робітники в Кардіф відказали ся виладовувати італійський корабель "Емануеле Акаме", якого залога складаєть ся з фашістів.

В Москві отворено інститут для вишколу організаторів і інструкторів господарських кооператив. До інституту приймаєть ся кождого, хто покінчив школу другого степеня й курс на робітничім факультеті.

РІЖНІ ВІСТИ.

Смерть французького соціяліста Семба.

З Франції доносять, що там помер один з визначних провідників умірковaної соціялістичної партії і посол до французького парляменту та бувший міністер публичних робіт, Марсель Семба. По смерти Семба його жінка покінчила самовбійством.

Німеччина друкує денно 3 міліярди марок.

БЕРЛІН, 31. серпня. — Коли в липні друковано 6 міліярдів марок на тиждень, то тепер друкуєть ся 3 міліярди марок денно. І ся сума вистарчає заледви на покрите 40% грошевих потреб.

Форд каже, що вугля не брак, але ціна на него за велика.

ДІТРОЙТ. — Тут дізнано ся, що Генрі Форд, оповіщаючи про замкненє своїх заводів з днем 16-го вересня, мав на думці зачати боротьбу проти непомірних цін на вугль та прислужити ся в сей спосіб всім иншим фабрикантам і робітникам в цілім краю. Форд не вірить, щоби було брак вугля. Він мав сказати, що його компанія моглаб дістати вугля, що засипалаб ним десять квадратових акрів, як би згодила ся платити паскарські ціни, які продавці жадають за вугль. Кажуть, що ті ціни є від 100 до 300 процент понад нормальний кошт.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У.Р.Д. В ВІННІПЕҐУ.

Отсим повідомляєть ся всіх членів У.Р.Д. в Вінніпеґу, що **в неділю, 10. вересня,** о год. 2:30 пополудни, відбудеть ся в Укр. Роб. Домі спеціяльні збори членів У.Р.Д.

В виду того, що є важні справи до полагодженя, просить ся всіх членів прийти на збори на означений час.

Екз. Ком. У. Р. Д.
Заряд Відд. У. Р. Д.

ЇДЬМО ВСЇ НА ВЕЛИКИЙ ПІКНІК!

ВІДДІЛ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

—— устроює ——

В НЕДІЛЮ, 10. ВЕРЕСНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

(В ІСТ КИЛДОНАН)

Великий ПІКНІК

ЧИСТИЙ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СПЛАТУ ДОВГУ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН.

Програма пікніку дуже богата. На пікніку буде велика розігравка гарних і цінних річий, а також спортові забави і инші річи. Для танцюристів буде підлога до танців

Буфет під власним зарядом, в якім зможете дістати смачні перекуски і зимні напитки.

—:-:—

Як їхати? — Беріть стріткару "**Morse Place**" і їдьте аж до місця, звідки вона вертаєть ся назад, а там товариші покажуть вам місце пікніку. Їзда стріткарою коштує всего 5 центів.

УВАГА. В разі непогоди відбудеть ся в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан забава.